

man undgaae ved her i dette Lovudkast at lægge et andet Princip til Grund, hvorved man tydeligere og klarere kunde see, hvad det var, og hvor meget det var, som blev givet. Nagtet jeg saaledes ingenlunde kan billige de Uttrin-ger, som den ærede Rigsdagsmand for Rjøbenhavns 2det District (Bliren Finecke) er kom- men frem med, saa kan jeg dog meget godt sætte mig ind i hans Tankegang; hans Ut- tringer ere fremkaldte ogsaa af politiske Grunde, fordi han ikke ønsker at fremkalde en saadan Misundelse og Misfornoieelse, og de reise sig af ædlere Følelser, fordi han ønsker, at Gods- elerne skulle følge den Bet, som Regjeringen har betraadt, ligesom de fulgte den i forrige Aarhundrede. Jeg er derfor entg med ham og kan slet ikke billige det Princip, som er lagt til Grund for Loven om Selveiendoms Ind- førelse paa Statens Gods, og som atter her skal gjentages i dette Lovudkast, fordi jeg me- ner, at det har store Vanskeligheder saavel i politisk som i finantstet og statsoeconomisk og tildeels moralisk Henseende. Jeg skal dog stemme for, at nærværende Lovforslag gaaer til anden Behandling, da Regjeringen har indbragt det, og jeg haaber, at det endnu engang kan blive omdebatteret, hvilket Princip man skal lægge til Grund for en Lov af en Natur som den nærværende, og med et heldigere Udfald end sidst.

Cultusministeren: Det forekommer mig, at den sidste ærede Taler ikke har bidraget til at lede Forhandlingerne om denne Lov ind paa det rigtige Spor, men at han snarere har bidraget til at vildlede dem; det forekommer mig nemlig, at den ærede Taler ikke talte om den d. 7de Octbr. forelagte Lov, men egentlig critiserede en Lov, som er sanctioneret under 8de April d. A. Jeg troer, at det hele Spørgs- maal om, hvorledes man skal vurdere Do- mainegodserne ved Overgangen til Selveien- dom, nu er endelig afgjort, og at vi ikke kunne komme tilbage dertil; jeg troer egentlig ogsaa, at det ifølge Aarsagernes Lighed og ved de tid- ligere stedfundne Forhandlinger er afgjort, at det samme Princip, som er anvendt med Hens- syn til Domainegodsset, ogsaa skal anvendes paa det Gods, hvorom det foreliggende Lov- udkast handler, og jeg troer derfor, at der nu

kun egentlig kan være Tale om 2 Ting. Det ene, man kan spørge om, det er, om den samme Aarsagernes Lighed finder Sted, om der virkelig i Slutningen af forrige Aarhun- drede med Hensyn til Sors Academies, Uni- versitetets og Communitetets Gods er givet Tilsagn af samme Art som det, der var givet med Hensyn til Domainegodsset, thi, dersom dette ikke er Tilfældet, saa bort- falder Grundlaget for dette Lovudkast. Det Andet, der kan spørges om, er, hvorvidt de specielle Bestemmelser, der ere optagne i dette Lovudkast, ere optagne for den rette Deel af Godsset, om de have en tilstrækkelig Anledning og om de ere billige, og netop fordi dette er Tilfældet, forekommer det mig atter at være en Bidsfarelse af den sidste ærede Taler, at han trak denne Lov over paa et andet Ge- beet, hvor der handlede om Fæstegodsset i Al- mindelighed; thi saavel den tidligere vedtagne som den nu forelagte Lov have deres Grund i et særegt Forhold for visse Godser, et For- hold, der ikke gjælder for andre, og navnlig ikke for de private Godser (Hørl); dette sær- egne Forhold blev historisk oplyst og i stor Fuldstændighed discuteret ved Behandlingen af Loven af 8de April d. A., og det er derfor ingenlunde i Godseiernes Interesse — hvis deres Interesser skulle adstilles fra de andre Classers, hvilket jeg paa ingen Maade ønsker, — atter at opstille Loven om Domainegodsset og om disse Stiftelsers Gods som et alminde- ligt, ja næsten som et tvingende Forbillede for de private Godseiere; jeg troer, det er bedst at discutere den Sag, der virkelig foreligger.

I hvad jeg her har anført ligger tildeels Svar paa en Bemærkning, som jeg, hvis jeg ikke paa denne Maade var kommen til den, næppe vilde have imødegaaet idag, fordi den forekommer mig at ligge udenfor den første almindelige Forhandling, og det er Bemærk- ningen om den Undtagelse, som i § 1 er gjort for en lille Bestanddeel af det Fæstegods, der tilhører Universitetet. Dette Gods er udtrykke- lig udelukket, fordi jeg paa det Strængeste har bestræbt mig for at holde Loven paa det Grund- lag, hvorpaa jeg troer, at dens Retfærdighed berover, paa de ældre Tilsagn, og dermed har dette udelukkede Gods — der ikke engang i